

Estimat diari

Estimat diari, per fi ens coneixem. Després de molta insistència i constància, ahir a la nit el pare finalment em va regalar aquest diari com a obsequi d'aniversari. Em dic Miranda del Castell, però tothom em diu Mira. El meu nom ve del passeig de la Miranda, el lloc on els meus pares es van enamorar. Sí, soc la filla petita dels Castells, una de les famílies més respectades de Sant Hilari Sacalm, però no pensis que això em fa afortunada. Mentre la gent del poble anhela ser d'una família com la meva, jo somio viure com ells: poder ser lliure, tenir les meves obligacions, córrer pels camps, cavalcar amb els nostres cavalls i no haver d'estar sempre sota la mirada atenta d'un guarda. No passa un sol dia sense que m'ofeguïn amb advertiments: "Mira, no et vesteixis així!", "Mira, pentina't millor!", "Mira, deixa els llibres!", "Mira, guarda't de prendre massa sol!", "Mira, comporta't com una dama!", "Mira, no traspassis els límits de Can Castells!"

M'encantaria ser com les meves germanes, aptes per viure en aquesta vida que els ha tocat. Com unes autèntiques dames. Però jo no soc així, jo soc diferent i no hi puc fer res.

L'altre dia, la mare va venir a parlar amb mi i em va confessar que el pare s'estava plantejant portar-me a un reformatori de dames per a gent adinerada. Em va dir que fa temps que intenta convèncer-lo que no és bona idea, però que ja no pot fer-hi més.

Estimat diari, fa dies que no parlem. El pare em va prohibir fer-ho, però he aconseguit negociar amb ell i m'ha promès que em duria al reformatori amb la teva companyia. T'haig de posar al dia. Divendres a la nit, el pare em va confirmar que l'endemà al matí em vindria a recollir en Michael. Crec que encara no t'he parlat d'aquest bon home. És el nostre xofer privat i l'únic que sembla entendre'm. Quan era petita, mentre la mare i el pare em donaven agulles de cosir, ell intentava jugar amb mi, explicar-me històries i, de manera discreta, em deixava anar a veure els cavalls i, fins i tot, muntar-los.

Aquell vespre, quan el pare em va confirmar el que ja temia, em vaig enfurismar més que mai. Vaig començar a alçar la veu i a expressar tot allò que pensava. No em va servir de res, i l'únic que em vaig emportar va ser una gran bufetada a la cara. La mare, en intentar-lo calmar i protegir-me, va rebre un tracte encara pitjor. Però, què es pot fer? Ell és el pare, i com sol dir: "Jo sempre tindrè la més gran autoritat sobre vosaltres".

I aquí estic, anant de camí a l'infern, on em tocarà passar tot l'hivern. El trajecte se m'està fent molt llarg, però, per sort, tinc la teva companyia i la d'en Michael. He estat parlant amb ell i m'ha dit que d'aquí poc es jubilarà, però que em vindrà a visitar cada setmana. Bé, t'haig de deixar; em sembla que, per desgràcia, ja hem arribat.

Bon dia, estimat diari. Fa més d'una setmana que no parlem, ho sé, però just avui he trobat el moment. Han passat tantes coses des que vaig arribar, que no sé per on començar.

El primer dia, em van revisar tot el que portava i, en veure'm el diari, me'l van prendre. Em van dir que, si m'avorria, podia cosir, netejar, cuinar... o fer les tasques de deures que em donarien cada dia a l'acadèmia. Però no es referien a tasques per adquirir coneixements, com escriure, llegir o aprendre història, sinó a exercicis de maneres i comportament per convertir-me en una "bona dama".

Finalment, després de molta insistència, em van dir que parlarien amb els meus pares. No sé com ho van fer, però aquest matí ja tenia el diari damunt de la tauleta de la meva habitació. Això sí, cada cop que ens veuen junts, primer em miren amb cara d'incredulitat i desconcert, després amb preocupació i pena, i finalment abaixen el cap.

Estar aquí és pitjor del que m'imaginava. Ens tracten com si no fóssim res, com si només servíssim per fer feines de casa i cuidar nens. No tenim cap dret i només ens diuen que, en cap circumstància, ens podem imposar per sobre dels homes. En cap moment podem expressar el que pensem ni dir la nostra opinió.

Els dies passen i no sé què fer. Necessito aire fresc, córrer pels camps, muntar a cavall... Potser podria parlar amb les meves companyes i veure si elles se senten igual que jo. Potser podria robar les claus de la Ramona, una de les treballadores del centre, i fugir corrents d'aquest infern. Potser m'atraparien i, com a càstig, em portarien a la sala de disciplina. Bé, et deixo, que em criden per dinar.

Avui et porto bones notícies, estimat diari. Estic molt, però que molt contenta! Ahir a la nit, mentre estàvem sopant, va arribar una nova companya: la senyoreta Flores. Ella no és com les altres, és valenta, decidida, rebel i amb els mateixos pensaments que jo. De seguida vaig anar a parlar amb ella i, per fi, vaig sentir que no estava sola.

Aquella mateixa nit ja teníem el pla perfecte per fugir juntes: la coartada, les claus, la maleta preparada... Podríem haver escapat, però, no vam voler. Nosaltres potser ens hauríem salvat, però que passava amb les altres companyes? Què passava amb els seus drets?

Així que les vam convocar a una reunió i vam intentar fer-les veure la realitat del que estava passant. La majoria es van unir a nosaltres; d'altres, en canvi, van girar la cara i van continuar amb les seves tasques.

Des d'aquella reunió, res ja no és igual. Hem començat a organitzar-nos, a parlar entre nosaltres amb confiança, a compartir històries que havíem callat durant massa temps. La senyoreta Flores va proposar escriure tot el que veiem i tot el que vivim. Diu que les paraules poden ser armes més poderoses que qualsevol pla de fugida. Hem començat un petit diari col·lectiu que ocultem a la biblioteca, entre llibres vells. Cada nit, una de nosaltres hi escriu una pàgina amb l'esperança que algun dia pugui arribar a mans de la gent, i puguem demostrar el que valem.

Estimat diari, fa dies que no puc sortir de la meva habitació i, fins avui, no m'han deixat tornar a parlar amb tu. El divendres passat vam aconseguir amagar el diari entre una pila de llibres que s'emporta el capellà cada diumenge. Així, potser arribaria a mans d'alguna persona. Després de veure com se l'enduien, totes ens vam alegrar moltíssim, i només ens quedava esperar que algú el llegís. Però aquella mateixa tarda, una de les nostres companyes ens va delatar i ens van castigar. Fa dies que no veig les meves companyes, no veig la llum, i no sé què passa fora de les quatre parets fosques de la meva habitació.

Estimat diari, avui encara no hem parlat. Tinc molta son, perquè d'aquí uns minuts tocaran tres quarts d'una. Però he pensat que era necessari explicar-te el que m'ha passat avui a la tarda.

Eren dos quarts de sis. Acabava de berenar a la meva habitació, perquè encara no podia sortir. Quan la Ramona em va retirar el plat, em va proposar anar a treure la pols dels prestatges de la segona planta. Així m'airejaria una mica. Sorpresa, vaig dir que sí. Em vaig posar l'uniforme de neteja, vaig agafar els estris i vaig començar. Em vaig passar tota la tarda traient la pols de cada racó i, per primera vegada, vaig agrair-ho. Ja només em quedava l'última sala: la biblioteca. I mentre apartava llibre per llibre per poder arribar a tots els racons, el vaig veure: el nostre diari col·lectiu.

Sí, ho has sentit bé. Aquell diari que s'havia endut el capellà feia més d'una setmana, i per culpa del qual jo havia estat tancada en una habitació fosca. Al principi, no m'ho vaig creure.

"Mira, estàs somiant", em repetia dins del cap, una vegada i una altra. Però era real.

El vaig obrir amb delicadesa. A dins, hi havia una nova pàgina escrita, signada per un tal Michael Kort. Al principi no vaig donar importància al nom, però després... em vaig adonar que aquest era el nom del nostre xofer, en Michael. No sé com, però aquell poderós diari havia arribat a les seves mans. I per primer cop, una sensació d'esperança em va omplir.

Hola de nou, estimat diari. Fa ja tres mesos que no parlem. Ho sé... el temps passa molt de pressa. Però avui, per fi, et puc escriure aquestes paraules: soc lliure.

Alguns diuen que els finals feliços no existeixen, però per a mi, aquest n'ha estat un. El nostre diari col·lectiu va veure la llum. Es va publicar, i tothom el va llegir. Fins i tot vam sortir als diaris!

Tot això va ser possible gràcies a en Michael... i també a la Ramona.

Ella, que semblava no comprendre'ns, va ser qui va evitar que el diari fos cremat, com havia dit a la seva superiora. El va fer arribar a en Michael, i va ser ella qui el va portar cap a mi aquella tarda, quan treia la pols. I no només això... va declarar. Va parlar. Va explicar tot el que havia callat durant anys.

El centre es va tancar. Totes vam poder tornar amb les nostres famílies. Algunes deien que ja estaven bé allà dins, però vaig veure la seva cara d'emoció en ser lliures.

Però saps què és el més important de tot això?

Que ens vam atrevir a parlar, no vam callar i la nostra veu, va arribar més lluny del que mai hauríem imaginat. No som aquí només per netejar, cuidar o obeir. Som dones, i també mereixem escriure la nostra pròpia història.

Campanilla